

TORSTEN ALTHIN

* 11.7.1897 † 23.1.1982

Torsten Althin, Sancte Örijens Gilles hedersledamot, har lämnat oss för alltid. Hans kroppsliga hälsa sviktade under de sista åren, men den andliga vitaliteten förblev obruten.

Det var en framstående och märklig Örijensbroder, som nu brutits ut ur åttonde länken av brödrakedjan. Född den 11 juli 1897 i ett prästhem i Glemminge och med sex generationer av präster före sig bar han på ett stort humanistiskt arv, som han förvaltade på ett utomordentligt sätt. Andra har utförligt beskrivit hans karriär från ung officer i första världskriget via arbete vid den industrihistoriska avdelningen av Göteborgsutställningen 1923 till en av världens främsta teknikhistoriker, skapare av Tekniska Museet i Stockholm och lärare vid KTH. I festskriften »Vilja och Kunnande» som utgavs på Torstens 80-årsdag har mycket av hans mångskiftande aktiviteter förevigats.

Torsten Althin var vida känd och anlitad som rådgivare vid uppförandet av bruksmuseer, som författare av teknikhistoriska verk, som lysande föreläsare vid minnestillfällen.

Torsten Althin har gjort stora och bestående insatser för Sancte Örijens

Gille. Han inträdde i detta 1928 och var vid sin bortgång den gillebroder som hade de näst högsta medlemsåren. Den dåvarande storåldermannen och bergshistorikern Carl Sahlin kände väl redan till den unge museimannens utförsgåvor och gjorde som det senare visade sig ett mycket gott val när han tog in honom i Gillet. Kanske kan man också säga att kontakten med Gillebröderna blev Torsten till hjälp i hans teknikbevarande insats: att samla upp resterna av den gamla bruks- och industriepoken. Där uträttade han ett verkligt stordåd genom sina täta resor. Föremålen från Polhems Stjernerund är bara ett exempel på vad hans »räddningsexpeditioner» kunde ge till resultat.

De insatser som Torsten Althin gjorde genom åren när det gällde att utforma Gillets arbetssymboler äro ej i detalj kända i dag, men vid de många förtroliga samtal med honom om Gillets mening, som skrivaren av dessa rader haft förmånen att deltaga i står utan vidare klart hans stora betydelse i detta sammanhang.

Det vackra språket i Althins minnestal över många svenska märkesmän gav alltid samma lyftande upplevelse. Torsten Althin var under många år Gillets storceremonimästare och utövade därvid en ööverträffad pondus och grandessa. Han vikarierade även vid några tillfällen som storålderman.

Sancte Örjens Gille står i stor tacksamhetsskuld till denne sin eminente ledamot. Det är endast att beklaga att hans belöning, hedersledamotskapet, kom honom till handa först när hans vacklande hälsa omöjliggjorde för honom att mottaga kallelsen i kretsen av sina bröder.

Jag som så många andra känner stor tacksamhet för vad vännen Torsten uträttat till min hjälp ej blott i Gillet. Han ställde t. ex. upp med föredrag, inte minst att nämna föredraget: »Lusten att alstra – glädjen att skapa» vid Bergshanteringens Vänners 100-årsjubileum.

När det nya Oxelösunds Järnverk skulle taga fram ett varumärke i enlighet med svensk ståltradition – vände jag mig för råd till Torsten Althin. Resultatet blev OX-märket i en vapensköld eller fartygstvärprofil om man så vill. Genom Torsten och statsheraldikern blev det klarlagt att bokstäverna O och X i det svenska alfabetet voro de enda heraldiskt definierade, nämligen solens tecken och Andreaskorset. Statsheraldikern kunde därför ge det nya varumärket en heraldisk definition, vilket anses ganska ovanligt. Detta givet som ett litet exempel på Torsten Althins fantasi och skapande tankeverksamhet.

Den bergshistoriska avdelningen på Tekniska Museet i Stockholm står Sancte Örjens Gilles syften nära och påminner oss om verkligheten bakom gillet symboliska handlingar.

Båda dessa skapelser bär i hög grad Torsten Althins signum. Vi bevarar minnet av hans skaparkraft, brinnande intresse och osvikliga kamratskap med djupaste aktning och tacksamhet.

Sancte Örjens Gilles Högtidsdag den 23 april 1982.

Carl Sebardt